

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Projektové vyučovanie v predmete občianska náuka na základnej škole

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Projektové vyučovanie v predmete občianska náuka na základnej škole

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Nezastupiteľné miesto vo vzdelávacom systéme má výučba občianskej náuky ako predmetu, ktorý je dominantný pri otázkach súvisiacich s formovaním názorov a postojov žiakov smerom k existujúcej spoločnosti. Občianska náuka ako predmet podieľajúci sa aj na formovaní svetonázorových otázok, môže viesť žiakov nenásilnou formou k tomu, aby v primeranej miere sledovali dianie okolo nás, reagovali na aktuálne vzniknutú spoločenskú situáciu, vytvárali si vlastný názor a aby sa aj pomocou tohto predmetu u nich vzbudil záujem o veci verejné.

Obsahová náplň spomínaného predmetu na ZŠ je širokospektrálna, ponúkajúca rôzne metódy a formy vyučovania. Aby sme nezostali len pri klasickom vyučovaní a sprostredkovaní poznatkov učiteľom, jednou z možností je projektové vyučovanie. Jeho výhodou je rozvoj tvorivého a zároveň kritického myslenia žiakov, ktorí vyhľadávaním a spracovávaním nových informácií prenášajú zodpovednosť sami na seba, učia sa spolupracovať, čím získavajú dobrú prípravu na riešenie problémov vo svojom ďalšom živote.

V projekte sa hlavný dôraz kladie na produkt žiakovej práce, pričom sa vychádza z jeho záujmov, tvorivosti, schopnosti spolupracovať a tým aktívne zasahovať do priebehu vyučovacej hodiny. Týmto spôsobom sa okrem iného rozvíja samostatnosť, spontánnosť, schopnosť opodstatnene argumentovať pri prezentácii a obhajovaní svojich názorov a tým v konečnom dôsledku zdokonaľovať svoje komunikačné zručnosti.

Projektové vyučovanie v predmete občianska náuka ponúka okrem uvedených výhod aj bohaté zastúpenie iných vyučovacích predmetov (slovenský jazyk, geografia, dejepis, etická výchova). V prípade spojenia projektového vyučovania s efektívnym využitím informačno-komunikačných technológií sa vytvára ďalší prierezový vzťah s informatikou, ktorý prináša niekoľko nasledujúcich pozitív:

- vyučovacie hodiny sa stávajú zaujímavejšími a tým motivujúcejšími, čo môže prispieť k zvýšenej sústredení a vzbudeniu záujmu aj u problémových žiakov,
- učiteľ dokáže viac spolupracovať so žiakmi, ktorí sa môžu podieľať na výučbe tvorbou vlastných elektronických výstupov, ktoré môžu poslúžiť aj ako doplnkový výučbový materiál,
- keďže v dnešnej dobe je vyučovanie informatiky samozrejmosťou, žiaci si môžu aj takýmto spôsobom preveriť a ďalej zdokonaľovať svoje zručnosti získané na tomto vyučovacom predmete,
- učiteľ môže byť v kontakte so žiakmi aj doma a prostredníctvom e-mailu, prípadne iných komunikačných programov poradiť a pomôcť pri vytváraní elektronických žiackych materiálov (skype, ICQ, zdieľanie spoločného priestoru na webových stránkach, blogoch, vytváranie pracovných skupín na sociálnych sieťach, skupiny Google).

Využívanie projektového vyučovania vnáša teda do práce učiteľa nielen väčšiu inováciu a prepojenie školy so životom, ale v konečnom dôsledku prispieva k rozvoju kreativity a iniciatívy samotných žiakov.

Dostatočným argumentom pre zdôvodnenie potreby tohto vzdelávacieho programu je aj zistenie vychádzajúce z analýzy vzdelávacích potrieb učiteľov nižšieho sekundárneho vzdelávania z rokov 2010 až 2012 v predmete občianska náuka (zdroj: štúdia vzdelávacích potrieb https://www.mpc-edu.sk/intranet/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=2&dir=%2Fhome%2Fsamba%2FGRMPC%2FProjekt_PKR%2FAktivita%2Faktivita2_1%2F1_studia_VPotrieb_2010/), na základe ktorej sa ako dominantná potreba v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu javí vytváranie podmienok pre priaznivú klímu v triede. Projektovanie a plánovanie edukačného procesu tvoria dostatočný predpoklad na úspešnú realizáciu týchto potrieb.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná, prezenčná forma a dištančná forma

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ

Aktualizovať a udržať profesijné kompetencie učiteľa základnej školy v oblasti metód a foriem vyučovania o problematiku realizácie projektového vyučovania v predmete občianska náuka.

Špecifické ciele

1. poznať problematiku projektovania výchovno-vzdelávacieho procesu v predmete občianska náuka,
2. získať zručnosti využívať projektové vyučovanie,
3. aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie žiakov a rozvíjajúce ich kritické myslenie, projektové vyučovanie je jednou z týchto metód,
4. získať a zdokonaľiť počítačovú gramotnosť pri tvorbe projektov prostredníctvom využívania IKT, internetových programov a služieb umožňujúcich elektronickú komunikáciu medzi učiteľom a žiakom,
5. získať skúsenosti pri posudzovaní výsledných produktov žiakov na základe vopred stanovených hodnotiacich kritérií,
6. vedieť využívať moderné materiálne a informačné technologické prostriedky v rámci projektového vyučovania v predmete občianska náuka (nástroje balíka Microsoft Office 2007, webové služby, online komunikáciu prostredníctvom elektronických komunikačných programov).

Obsah a rozsah vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávacieho programu predstavuje súhrn teoretických vedomostí a najmä praktických zručností potrebných na zvládnutie metodiky realizácie projektového vyučovania, ktorého súčasťou je najšť vhodnú formu pri tvorbe projektu s dôrazom na efektívne využívanie IKT a vhodný nástroj týkajúci sa vzájomnej elektronickej komunikácie medzi učiteľom a žiakom.

Obsah vzdelávacieho programu je rozvrhnutý do týchto tematických celkov:

1. tematický celok	Forma	Časový rozsah
Projektové vyučovanie ako jedna z progresívnych foriem vyučovania využívajúca projektovú metódu.	prezenčná	2
Znaky projektového a tradičného vyučovania, rozdiel v motivácii, úloha učiteľa a žiaka – porovnanie.		2
Projektové vyučovanie a rozvoj kritického myslenia žiakov.		1
Ako postupovať pri projekte.		3
Projektový zámer Zásady tvorby projektu		
2. tematický celok		

<p>Tvorba projektu pomocou efektívneho využívania IKT. Možnosti vzájomnej komunikácie pri realizácii projektu medzi učiteľom a žiakom prostredníctvom elektronických komunikačných programov: možnosti a využitie webových služieb; využitie komunikačných programov pri vytváraní elektronických žiackych materiálov --- skype, ICQ; zdieľanie spoločného priestoru na webových stránkach, blogoch; vytváranie pracovných skupín na sociálnych sieťach; vytváranie pracovných skupín Google; online komunikácia. Vzorové ukážky realizovaných projektov pomocou efektívneho využívania IKT vo vyučovacom predmete občianska náuka na ZŠ – tematické celky: 1. Moja rodina 2. Moja škola 3. Obec, región, vlasť, EÚ 4. Vnútorný aj vonkajší svet jednotlivca 5. Štátne orgány SR 6. Podnikanie – úspešný, resp. neúspešný podnikateľ</p> <p>Dištančná úloha: Identifikujte odborný-metodický problém pedagogickej činnosti a spracujte základné vymedzenie projektového zámeru. Výstup: Prezentácia v rozsahu 8 snímok využitím aplikácie PowerPoint: Štruktúra, osnova projektu z ľubovoľne zvoleného tematického celku ON na ZŠ</p>	<p>prezenčná</p> <p>dištančná</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>12</p>
Tretí tematický celok		
<p>Medzipredmetové vzťahy s vyučovacími predmetmi Hodnotenie projektu. Kritériá hodnotenia projektu</p> <p>Dištančná úloha: Identifikujte odborný-metodický problém pedagogickej činnosti a spracujte základné vymedzenie kľúčových pojmov. Výstup: Prezentácia v rozsahu 8 snímok využitím aplikácie PowerPoint: Identifikovaný a spracovaný individuálne zvolený odborný-metodický problém pedagogickej činnosti z vymedzených kľúčových pojmov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • námet projektu, • rôzne možnosti zadania projektovej úlohy pre žiakov, • rozdiel medzi pripravovaným projektovým a tradičným vyučovaním, • kritériá hodnotenia projektov, • rozsah zapojenia nástrojov IKT, • rôzne druhy elektronickej spolupráce a komunikácie pri tvorbe projektu, • vytvorenie spoločného pracovného virtuálneho priestoru na ukladanie vzniknutých žiackych výstupov) 	<p>prezenčná</p> <p>dištančná</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>4</p>

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu vie aplikovať projektové vyučovanie ako jednu z metód a foriem podporujúce aktívne učenie žiakov, pozná problematiku projektovania výchovno-vzdelávacieho procesu v predmete občianska náuka na ZŠ, vie využívať moderné materiálne a informačné technologické prostriedky v rámci projektového vyučovania v predmete občianska náuka.

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

40 hodín (24 hodín prezenčne, 16 hodín dištančne)

Trvanie vzdelávacieho programu:

Maximálne 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

učiteľ

Podkategória:

učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: občianska náuka

Podmienky pre zaradenie uchádzačov

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre vyučovanie občianskej náuky v súlade s Vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.).

Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej činnosti alebo sebvzdelávaním podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. **sú minimálne tri roky** pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Spôsob prihlasovania

Písomná prihláška

Riaditeľ školy v prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie a podkategórie; riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončenie vzdelávania:

Vzdelávací program bude ukončený záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizačného vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

- účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
- splnenie úloh z dištančnej formy vzdelávania,
- úspešná záverečná prezentácia pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizačného vzdelávania.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Obsah prezentácie:

návrh a vypracovanie didaktického (učiteľského) projektu ľubovoľného tematického celku s využitím moderných komunikačných technológií (formát PowerPoint v rozsahu cca 8-10 snímkov).

V prípade, že si pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebazvdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z., v znení zákona 390/2011 Z.z.) prezentuje mieru nadobudnutých kompetencií pred trojčlennou komisiou.

Podmienky na ukončenie:

- splnenie úloh z dištančnej formy vzdelávania,
- úspešná záverečná prezentácia pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizačného vzdelávania.

Obsah prezentácie:

návrh a vypracovanie didaktického (učiteľského) projektu ľubovoľného tematického celku s využitím moderných komunikačných technológií (formát PowerPoint v rozsahu cca 8-10 snímkov).

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

Garant vzdelávacieho programu: PhDr. Daniela Ďurajková, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou a aprobáciou občianska náuka, dejepis, etická výchova, informatika, Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z .

Lektori vzdelávacieho programu:

učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s aprobáciou občianska náuka, lektori spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na lektora. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie

Technické a informačné zabezpečenie

Vzdelávanie sa bude realizovať v priestoroch RP MPC a v učebniach na vybraných školách podľa dohody, prípadne v učebniach pre kontinuálne vzdelávanie. Lektori programu budú mať k dispozícii potrebné IKT prostriedky (PC, resp. notebook s pripojením na internet, dataprojektor), prednáškovú miestnosť, tabuľu, písací materiál. Pre účastníkov vzdelávania sa zabezpečia učebné zdroje (študijné texty, metodické materiály), prípadne budú poskytnuté odporúčania na odkazy metodických materiálov, ktoré sú umiestnené na internetových portáloch.

Návrh počtu kreditov:

10 kreditov

8 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za záverečnú prezentáciu pred lektorom a účastníkmi vzdelávania.